POUTNÍKŮV ŠKRPÁL 37

za 5 měňáků

MY A SVĚT

OBSAH

3 Akce budoucí
3 Poutnický život
4 Úvod do tématu
5 Kronika stručně
15 Poznej Pytláka
18 Pajdákovy 3P
20 Tipy na knihy
21 Poutnické vtípky
22 Udržitelný rozvoj
23 Astronomické okénko
24 Poetické okénko
25 Fotopříspěvky
25 Prapodivná zvířátka
26 Organizace
27 Zajímavosti
28 Piecky a voroplavba
29 GastroNebe na cestách
31 Zajímavosti
32 Jak si pamatovat věci
33 Hádanky
34 Udržitelné cestování
35 Výhody globalizace
38 Uzavření tématu

ÚVODNÍČEK

Světlo vaším krokům, Poutníci!

Téma letního Škrpálu je My a svět. Když si uvědomíme, jaké počasí je venku, je to více než příhodné.

Svět se mění, klima se mění a jak řekl Barack Obama: "Jsme první generace lidí, která zažívá následky klimatické změny a poslední, která s tím může něco dělat."

Není v našich silách svět zachránit a neměli bychom si dávat nic za vinu, ale ani tvrdit, že se nás to netýká.

Jsou kroky (či krůčky), které můžeme dělat i my, obyčejní smrtelníci nepolíbení politickými machinacemi.

První (a nejdůležitější) je: zajímat se. Číst, vyhledávat, informovat se - vylézt ze své bubliny a rozhlédnout se.

Vydejte se se mnou na cestu k poznání globálních témat!

Kus vás doprovodím, ale dál už to bude na vás.

Přeji krásné počtení a pohodové léto!

Fčela

AKCE BUDOUCÍ

Termín	Název	Místo	Poznámka
23. 7. - 6. 8.	Letní tábor	Zátoka Pláňat	
31. 8. přes noc	Bourání tábora	Zátoka Pláňat	15+
3. 9.	Zahajovací schůzka	Sraz u klubovny	
2.-4. 9.	Kydání hnoje	???	porada vedoucích a Rádců
16.-18. 9.	Sraz oddílů	Červená řečice?	pod stanem
26.-30. 10.	Podzimky	???	
11.-13. 11.	CVVZ	Skuteč	15+

POUTNICKÝ ŽIVOT

ODDÍLOVÉ SCHŮZKY

Pořádáme každou středu od 16:30 do 18:30 v oddílové klubovně. Na nich smysluplně trávíme čas. Pobavíme se při hrách a něco se naučíme (zdravověda, vázání uzlů, jak si zabalit na výpravu aj.). Občasně míváme speciální schůzky (bruslení, plavání, návštěva muzea apod.). Schůzky jsou důležité pro pravidelné setkávání členů oddílu a slouží i jako příprava na výpravy a tábory.

VÝPRAVY

Jednou až dvakrát do měsíce jezdíme na vícedenní pobytové akce. Mnohdy jsou zaobaleny do příběhu (celoroční hra), který vrcholí na táboře. Máme však i akce jako Vánoční výpravu, Velikonočku, Lyžo-bobo, puťáky apod.

TÁBOR

Na přelomu července a srpna jezdíme na čtrnáctidenní tábor do našeho tábořiště zvaného Zátoka pláňat. Zde děti nejvíce osobnostně rostou, zažívají dobrodružství, navazují důvěrné vztahy a získávají dovednosti pro celý život!

JEDNODENKY A DALŠÍ AKCE

Pořádáme jednodenní akce s různou tématikou. Občasně pořádáme vzdělávací akce a na programu máme také akce pro veřejnost, rodiče a přátele.

MY A SVĚT

aneb Úvod do tématu 37. čísla

Jako lidstvo obýváme planetu Zemi již drahnou řádku let (cca 2,8 milionu). Zprvu žil člověk ve velkém souladu s přírodou, ale postupně začal potřebovat/chtít víc a víc a začal Zemi skoro doslova ždímat.

Jak jste mohli číst v úvodníčku, jsme první generace, která toto "ždímání" pociťuje na vlastní kůži. Ale pěkně od začátku…

Že se na Zemi dějí nějaké klimatické změny, je známá věc už od jejího počátku. Pokud vám něco říká doba ledová (nemyslím teď ten film), tak asi víte, že se nám jich tu na Zemi několik vystřídalo s obdobími teplejšími.

Kevin Trenberth, John Fasullo a Jeffrey Kiehl ve své knize Earth's Global Energy Budget pojmenovávají příčinu těchto změn asi takto: *V nejširším měřítku určuje rovnovážnou teplotu a klima Země rychlost, s jakou je energie přijímána ze Slunce, a rychlost, s jakou je ztrácena do vesmíru. Tato energie je rozváděna po celé zeměkouli větry, oceánskými proudy a dalšími mechanismy, které ovlivňují podnebí v různých oblastech.*

Jenže tak tomu je bez zásahu člověka.

Dnešním změnám klimatu říkáme globální oteplování (což je pojem, který asi málokdo neslyšel) a jsou způsobeny především vypouštěním extrémního množství skleníkových plynů, ale také například kácením lesů a dalšími lidskými výdobytky. To všechno následně ústí ve vyšší teploty, požáry a jiné přírodní katastrofy a zároveň to má velký vliv na náš život na Zemi. Jestli to takhle půjde dál, skončí to tu za chvíli jako na Venuši - vysvětlení naleznete v astronomickém okénku dalšího čísla - a to bychom si nepřáli.

Abychom věci neviděli jen negativně, existují organizace, které se snaží proti těmto změnám bojovat. Hledají řešení, působí na vysoce postavené politiky a vzdělávají širokou veřejnost. A právě tomu se v tomto čísle trochu pověnujeme.

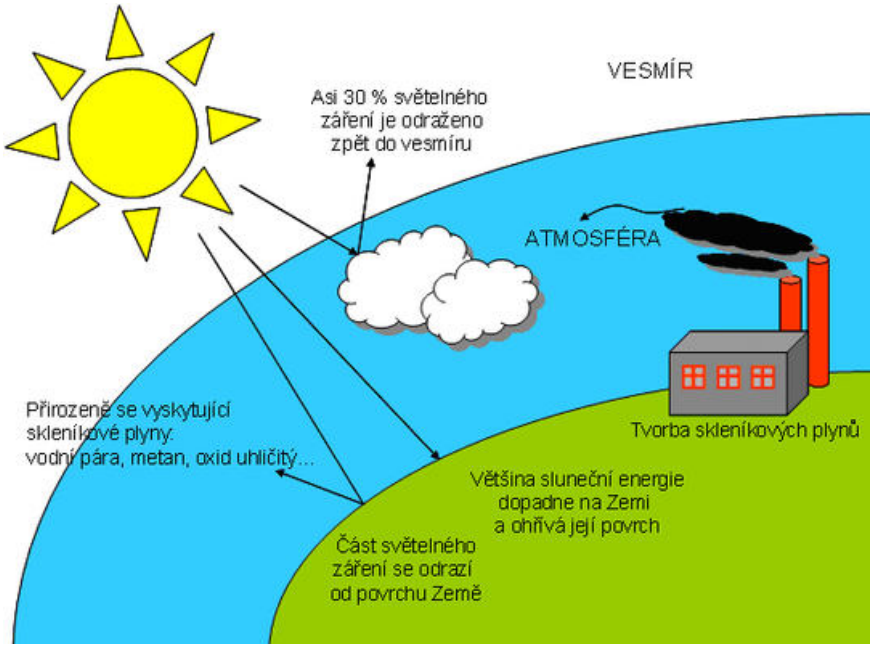

Obrázek pro představu o skleníkovém efektu.

Zajímavé a jednoduché vysvětlení skleníkového efektu od České televize.

KRONIKA STRUČNĚ

Desítka s Poutníky

aneb Konečně jsme to oslavili!

V neděli 24. 4. 2022 jsme konečně mohli společně oslavit naše krásné kulaté výročí oddílu v rámci akce podpořené od Magistrátu hlavního města Prahy Desítka s Poutníky. Akce byla plánovaná již na jaro 2021, ale vzhledem k pandemické situaci nebylo možné se sejít osobně, tak byla oslava přesunuta do onlinu. O skoro rok později se nám poštěstilo a desáté narozeniny jsme společně oslavili v celkovém počtu 75 návštěvníků.

Následovalo několik vyprávěcích bloků zaměřených na období od počátku vzniku oddílu až po rok 2021, kdy nám jednotliví řečníci představili fotky, videa i některé dochované památky na příslušné roky (zápisy v zápisnících, zvací dopis do Školy umění a magie, obal Wonkovy čokolády aj.). Každý blok byl provázán skvěle komentovanou prohlídkou s průvodcem v kostýmu v Poutnickém muzeu.

Po proběhnutí vyprávění následoval přípitek a překrásný výborný oddílový dort, který pro nás připravila paní Vodnicová. Při zvuku mlaskání a boulení za ušima všech přítomných jsme se vrhli na tombolu. Ceny byly různorodé, ale nejvíce zaujaly hygienické balíčky na puťák, kde byl toaleťák, mýdlo a krém na ruce (opruzeniny), vlastnoručně upečené chodské koláče od Fíka a speciální cena, kterou si k našemu velkému potěšení odnesl Opičák: stará, avšak zachovalá žlutá krosna s hliníkovou konstrukcí.

Posledním bodem programu byl koncert Neobyčejného tria, což je kapela vzniklá v pandemické době z velké části tvořená členy oddílu (Bára, Brňák, Kytarista). Tentokrát si pozvali pár velevážených hostů (Bebina, Fčela a nečekaně na závěr pseudovirtuóz Opičák). Byla to opravdu krásná tečka za velice povedenou oslavou.

Den se opravdu vydařil od začátku až do konce.

KRONIKA STRUČNĚ

Brigáda v Zátoce pláňat

a pálení čarodějnic

V sobotu ráno 30. dubna jsme se vydali do Keblova na pracovní čarodějnice. Naším cílem bylo udělat novou terasu.

Jelikož nás bylo doopravdy hodně (kolem 35 lidí), stihli jsme vytvořit nové lavičky pro posezení u mola. Také se nám povedlo roztřídit plachty na stany a udělat box na plastové láhve.

Zpestřením víkendu byla opékaná kýta. Večer jsme si udělali oheň, opekli buřta a sýr a zazpívali písničky.

V neděli ráno jsme dokončili část terasy a vrhli se na kácení suchých stromů okolo základny. Domů jsme odjížděli až v odpoledních hodinách unavení, ale nadšení z dobře odvedené práce.

P.S. Pokud někdo poběží večer na záchod nikdo to neuslyší – kamínky jsou pryč. Také je možné zahrát si bowling, nebo závodit na kolečkových židlích.

Květnovka: Za bobříky a dobrodružstvím

aneb Jak jsme přežívali v přírodě

Po celý víkend jsme lovili bobříky, ať ty speciální výpravové, tak ty originální od Jaroslava Foglara (bobřík slepoty, bobřík květin, bobřík času…), v jejichž lovení můžeme pokračovat i na dalších výpravách a hlavně na táboře. Odměnou za ulovení všech 26 bobříků je totiž velmi cenná Moudrost na Kmenové palestině.

V pátek jsme po delší době zažili další Přechodové rituály. U úvodního ohně se stali z Nováčků Šnečka a Vodnice Junioři. A Tonička s Divoženkou pak slavnostně převzaly oddílová trička a ZOZ. Od splnění prvního bodu pak budou mít přesně rok na to splnit si zbývajících 58. A pokud zvládnou Tajný bod, stanou se členkami Kmene.

KRONIKA STRUČNĚ

Výprava byla výjimečná i tím, že jsme spali pod stany (Pěnkava s Drakem v hamakách), vařili na ohni a udržovali ho také v noci pomocí hlídek. Program na výpravě nebyl pevně daný – tedy až na některé body, jako chození pro dřevo a vodu, úklid, vaření atd.

Každou hodinu jsme se scházeli u ohniště, ale jinak jsme se mohli volně věnovat chytání bobříků, plnění zkoušek a hraní si. Nebo třeba k vymyšlení nového bobříka pro ostatní – duhového Bobříka důvěry. Či hraní si na dvůr Říše divů – ze kterého se pak vyvinulo divadlo pro všechny účastníky výpravy. A divadelní představení jsme zažili dokonce dvě, protože Vlčice společně a pár herců odehráli pro sobotní návštěvu Bláťu, Brňáka a Vačici Příběh Staré Dubé.

Vařili jsme si povětšinou v kotlících. V sobotu jsme se ale rozšoupli a připravili "hady na klacku" – chlebové těsto obalené v cukru (popřípadě i polité čokoládou), nebo pikantním koření. Oblizovali jsme se až za ušima, zvlášť když Bláťa vytáhla obří marshmallows. A v dobrotách jsem pak pokračovali i večer, kdy jsme si udělali brambory v popelu, což byla zkrátka mňamka.

Atmosféra na výpravě byla magická – možná i tím, na jakém místě jsme se usídlili.

24 hodin na koloběžce

aneb Vyhráli jsme 3. místo!

Letošní závod 24 hodin na koloběžce patřil totálnímu hrocení závodu. Jednotliví jezdci se nazastavili ani na minutu. Naopak se koloběžky střídaly za jízdy a jezdci si měřili rekordy trati. Opičák ji ujel za 3 minuty a 41 sekund. Je otázkou, kdy ho kdo překoná.

Ultratrio Pepča, Kopřiva, Fáňa jezdilo dnem i nocí. Nakonec si holky dovolily jít spát. Do dvou do rána zase jezdili noční jezdci ve složení Brňák, Maky z Brontíků, Koza a Opičák. Ve dvě ráno se střídaly služby. To řidítka koloběžky chytily sestry Tygr a Drak spolu s Kachnorysem. Soňa s nimi držela coby morální podpora. Jezdili do čtyřech do rána, aby vzbudili Opičáka, Kozu a Brňáka, kteří přebrali směnu do šesté ranní hodiny.

KRONIKA STRUČNĚ

Další den přišla posila v podobě Katky a jejich kamarádů s dětmi. Jako morální podpora pak dorazila Bláťa s výbornými palačinkami.

Nakonec jsme skončili na krásném 3. místě. Najeli jsme rovných 265 kol, což se rovná 424 kilometrům. To se nám na trati v Divoké Šárce ještě nepovedlo.

FunTOM

aneb Jak jsme se zúčastnili TOMáckého festivalu

Drak, Tygr a Pytlák se letos zúčastnily festivalu FunTOM, což je čtyřdenní festival plný zábavy, zážitků a inspirace. Pro všechny mladé tomíky i zkušené kmety od 16 let.

Byla tam legrace a spoustu zajímavých a inspirativních workshopů. Byla tam přednáška od borce, který se jmenoval Miky Škoda. Zkoušeli jsme Eskymáka na kajaku. Taky tam byli úžasní kluci, kteří skákali a dělali různá salta na slackline. Za ty čtyři dny se toho stalo tolik, že to bylo fakt boží. Příště jedeme znovu.

KRONIKA STRUČNĚ

Poutnický Top Gear - 10. ročník

aneb To jsme si zas dali do těla

Výroční již desátý ročník recesistického závodu Poutnický Top Gear se povedl. Závod je extrémní, o tom není pochyb. Letos byl však velice výživný. Nechyběla tradiční průtrž mračen, vedro k padnutí, ranní zima. Někteří závodníci připravili některé své stroje tak, že se rozpadly po pár kilometrech, přičemž se jednotlivci radovali z toho, že alespoň dokázali se svými vozítky oproti jiným ročníkům odstartovat. Jiní zvolili bytelnější stroje, na kterých však jeli poprvé, takže se neobešla jejich jízda od krvavých loktů či otlačených rozkroků. Jiní vsadili na náhodu a svezli si zadek Cadillacem ročníku výroby '60 s klimatizací, na které však řidič šetřil a nezapnul ji.

Nebyl pokořen rekord v dosažení nejvzdálenějšího místa od Mekáče. Zatím drží rekord pokořený na minulém ročníku sestava Pěnkava, Fčela, Opičák s úctyhodnými 155 kilometry, které museli odsedět ve vlaku, aby se dostali do Ústí nad Orlicí. Naopak se však letos podařilo Bebině s Bláťou stanovit novou možnost překonávání se v počtu ujetých kilometrů. Jejich důmyslná trasa Praha – Benešov – Vlašim – Benešov – Veselí nad Lužnicí – Jindřichův Hradec – Jihlava – Havlíčkův Brod – Ledeč nad Sázavou – Zátoka pláňat zajistila celkově 356 kilometrů.

Dalším rekordem byl počet závodníků, který se letos vyšplhal na neuvěřitelných 16 závodníků. Z toho jeden závodil v dopravním prostředku zvaném mateřské lůno a další byl v podobě psa. Spestřením na oslavu jubilea bylo bouchnutí rychlých špuntů, kterými se dobře zapíjely oschlé a rozmačkané cheese burgery z Mekáče.

V neděli jsme pak natřeli lakem srub na tábořišti a obnovili nátěry podlah. Za to všem pracantům patří velké poděkování.

.

KRONIKA STRUČNĚ

Červnovka: Vodácká výprava

aneb Splavili jsme Amazonku

Třetí víkend v červnu jsme se vydali na další putování cestou kolem světa. Čekala nás velmi zrádná a nebezpečná Amazonie a dobrodružná plavba po Amazonce.

Před samotným zahájením plavby jsme se setkali s místní šamankou, která nás varovala před všemi nástrahami naší cesty (hadi, krokodýly a další různá havěť).

Předala nám mapu, dle které jsme měli plout. Dále nám kladla na srdce, abychom vypluli pouze v doprovodu zkušeného lodivoda. Naštěstí s námi byla Áďa, která všechny zúčastněné velmi dobře proškolila a naučila je potřebné manévry, signály, pádlování…

Po instruktáži jsme se konečně mohli vydat na cestu. Hned po pár kilometrech nás potkal první jez. Všechny lodě ho nakonec zvládly v suchu bez nutnosti se smočit. Druhý jez po cestě už jsme bohužel museli přenést.

Během cesty nás překvapil amazonský krokodýl naštěstí byl docela neškodný a nikoho z nás nesežral.

Druhý den ráno nás po snídani čekal velice zvláštní až trošku zmatený pán. Vypadal jako vědec a představil se jako Montgolfier povídal nám o svém vynálezu toho, že horký vzduch dokáže být lehčí než vzduch chladný a díky tomu by měl jeho vynález Montgolfierův balón létat. Potom co zjistil, že jsme ti slavní cestovatelé kolem světa nabídl nám, že můžeme jeho prototypy vyzkoušet na vlastní pěst pro zkrácení cesty do Evropy s čímž jsme nakonec všichni souhlasili. Nejdříve jsme však museli dokončit zbytek Amazonky, abychom z jejího konce mohli odlétnout.

To se nám také nakonec podařilo plavba druhý den byla již o něco kratší a tak jsme zvládli vydatný oběd v jednom z kiosků. Nakonec jsme se vydali k železniční trati, kde jsme si nafoukli balóny od pana Montgolfiéra a odlétli směrem do Evropy. Po příletu na nádraží nás čekal průvodčí s telegramem od pana Foga…

KRONIKA STRUČNĚ

Vyhráli jsme sázku s panem Foggem

aneb Jak proběhla předposlední schůzka letošního školního roku

22. června přišel na schůzku Phileas Fogg, se kterým jsme uzavřeli sázku.

Po kontrole naší kroniky a hlavně delším rozhovoru, kdy se nás ptal na různé zážitky ze světa a také jaké všechny dopravní prostředky jsme na cestě použili, shledal, že jsme podmínky sázky splnili.

Poutníci díky tomu získali šek na 5 milionů liber. Peníze prý máme velice moudře, až bude ten pravý čas, použít. Šek si na starosti vzala Tonička a schovala ho na bezpečném místě do té doby, než se všichni společně setkáme na letním táboře.

Ale to nebyl konec překvapením. Od pana Fogga jsme dostali také ještě kufr, který se mu objevil ten den před dveřmi. Sám nevěděl, co v něm je. Nakonec se nám ho podařilo otevřít a zjistili jsme, že je v něm raketka a pumpička. Co jen to asi znamená? Každopádně i je bereme s sebou na tábor a uvidíme…

Speciální basketová schůzka s Pamelou T. Effangovou

aneb Jak jsme si užili poslední schůzku letošního školního roku

Poslední schůzka v poutnickém roce 2021/2022 byla speciální. Zavítala k nám Pamela Therese Effangová, která hraje basketbal za Hradecké lvice a je členkou Národní ženské basketbalové reprezentace. Připravila si pro nás trénink, kde nás naučila základům techniky této hry. Následně jsem hráli zápas, kde se střídaly tři týmy. Ten byl přerušen vlivem bouřky, ale to některým nevadilo. vytáhli deštníky a driblovali dál. Pamele moc děkujeme za skvěle připravenou schůzku a těšíme se někdy příště!

KRONIKA STRUČNĚ

Improtábor pro seniory

aneb Nakonec to bylo improvizovanější, než jsme čekali

Pro náhlé odpadnutí několika vedoucích se nakonec Improtábor trochu změnil - byl zkrácen a venku se spalo jenom jednu noc, to ale neznamená, že bychom si ho neužili.

V sobotu nás čekaly Brdy a prozkoumávání zajímavých objektů, v neděli jsme prošli hru po městě - Rychlé šípy, v pondělí byl výlet do Divoké Šárky a z úterý na středu jsme spali u Karlštejna skoro v jeskyni.

Večery jsme věnovali hraní ping-pongu, fotbálku, deskových her, promítání táborových filmů… taky jsme si zkusili hrát impro divadlo a trochu si zaplavali.

Senioři si sami nakupovali a plánovali jídlo a společně se dohadovali na programu.

I přes menší překážky akce dopadla (a hlavně proběhla), my si ji užili a rádi si ji příští rok zopakujeme :-).

KRONIKA VE FOTOGALERII

KRONIKA VE FOTOGALERII

POZNEJ PYTLÁKA

Ahoj Pytláku, položím Ti několik otázek tradičních a několik netradičních. Doufám, že se Poutníci nováčci i starší kmetové o tobě dozví něco nového.

Co tě v poslední době nejvíc těší?

Moje děti (Tygr a Drak). Miluji jejich nadšení do života a maličkosti, ze kterých se dokáží radovat.

Tygr se neskutečně těší do nové školy - bude studovat v Chuchli – Jezdce a chovatele koní.

Drak byla na výstavě stanů a udělala si obrovskou radost nákupem výbavy na čundr.

Vzpomínáš na to, jak jsi dostala k narozeninám puget květin? Jak to přesně probíhalo?

Na to si vzpomenu vždy, když je mi ouvej. Pak vím, že mám kolem sebe lidičky, pro které jsem důležitou součástí.

Jak to probíhalo? No trochu úsměvně. Sedím si jednoho krásného pracovního dne v kanceláři, když v tom zazvoní telefon a ozve se:

Tady kurýr, mám pro Vás zásilku.

To bude asi nějaký omyl.

Ne, ne jste Tereza Fialová?

Ano.

Tak mám pro vás zásilku.

Položím telefon, a jdu s kroutící hlavou ven. Cestou přemýšlím, co jsem kde objednala a jak se z toho vymluvím, že nic nechci.

U dveří stál postarší pán s pugetem kytic a barevnou obálkou.

Dobrý den?

A, dobrý den, mám tu pro Vás zásilku.

Pro mě?

Ano.

Nejdříve jsem netušila, od koho by kytice mohla být, to až potom, co jsem do ruky dostala barevnou obálku (takovou poutnickou).

Dále jsme s kurýrem prohodili pár slov o nedoručené puse a s díky se rozloučili.

Přišla jsem zpět do kanceláře celá usměvavá, kde všichni byli zvědaví, od koho je ta krásná kytice.
Květina zaslaná přímo mně poprvé v životě byla obrovským překvapením, ale obsah obálky byl ještě větším.
Obálka obsahovala od jednotlivých vedoucích psaníčka, kde stálo, že jsem pro ně nějakým způsobem vzor, opora, kamarádka a nepostradatelný člověk.
Ještě teď mám v očích malé slzičky dojetí.
Jsem člověk, který není rád středem pozornosti, nemám ráda překvapení, ale pokud je to od srdíčka a s upřímností, tak to velice potěší.
Nevím, co bych napsala více, než že ještě jednou moc a moc děkuji za takové překvapení.

Všechny určitě zajímá: Jak jsi získala přezdívku?

Získání přezdívky bylo docela jasné. Takto říkával můj Taťka svému bratrovi.
Jsme Říhovy a prý je nějaká povídka o Pytláku Říhovi.
A jelikož jsem za svobodna byla Říhová, na což jsem pyšná, tak automaticky musím být Pytlák.

Nebylo ti někdy líto, že nemáš přezdívku ženského rodu? Co třeba Pytlačka?

Jak už jsem psala, jsem pyšná na své rodné příjmení a strejdu jsem měla moc ráda, takže jsem nad tím takto nepřemýšlela.
Mám okolo sebe lidičky z jiných oddílů, kterým to nejde přes pusu, tak mi říkají Terko, a to je také hezké.
Popravdě, v našem oddíle bych asi ani na nějaké jiné oslovení než Pytláku neslyšela, teda krom Fíka.

Jaké místo máš nejraději v Zátoce pláňat a okolí?

Když vjíždím do Zátoky pláňat, polije mě pocit štěstí. Zátoku znám od mých devíti let a každé místo je specifické.
Závora – když jsem byla malá, byly hlídky i přes den a hlídalo se u ní, a to jsou hezké vzpomínky
Kadiboudy – radši si dojdu na takové místečko, než někam na super moderní WC, kadiboudy mají své kouzlo
Srub – ten starší srub měl svá zákoutí a tento má neobyčejnou kuchyň, kde se doopravdy cítím nejlépe
Samotná louka - je nejhezčí, když jsou postavené a obydlené stany našich dětí
Na kládách - místo, kde je klid a kde se zároveň odehrávají důležité milníky - závody, strategie, bojovky….
A nakonec molo – místečko, na kterém si vždycky odpočinete, na chvilinku vypnete a popřemýšlíte sami nad sebou, nebo nad ostatními – taková oáza klidu

Je ti líto, že v Zátoce kvůli kůrovci kácí, nebo v tom vidíš příležitost pro novou vegetaci?

Ano, ty začátky se s tím smířit jsou těžké. Ale když vidíš, že ten strom je doopravdy mrtvý a ohrozil by nás, je lepší dát ho pryč. Naopak po roce je znát, jak se v lese rozrůstají jiné kytičky, keře…

Určitě si pamatuješ Asgard s vysokými stromy. Je rozdíl, jak jsi jeho vykácení cítila tehdy, a jak cítíš kácení dnes?

Asgard? :) Rozdíl je cca 30 let.

Bojíš se tmy? Došla bys sama za tmy na vodoměrku?

Jestli se bojím tmy? Asi trochu ano, mám totiž bujnou představivost. Jelikož mám ráda výzvy, tak dojít na vodoměrku, no samozřejmě.

Co Tě na "práci" vedoucího baví ze všeho nejméně, ale musíš to dělat?

V roli vedoucího by nemělo být slovo musíš. Vedoucího děláš, protože chceš. Je nás dost a vždy se najde někdo, kdo rád udělá nějakou věc, ve které nejsi moc zběhlý.

Co ses za těch pár let, co jsi vedoucí, naučila? Za prvé o sobě, za druhé o dětech a za třetí o ostatních vedoucích?

1. o sobě - trochu si věřit, ne vše je tak černé, jak se zdá, být silná v tom, co ovládám a neplést se tam, kde jsem slabší, a určitě spousty jiného, ale to by popsali nejlépe jiní vedoucí
2. každé dítě je originál a je potřeba k nim tak přistupovat, některé ti dává více energie a některé ti jí zase bere :)
3. to je jako s dětmi :)

Ve chvíli, kdy se bavíme, je duben. Máš ráda jaro?

Ano, jaro mám moc ráda, stejně jako podzim má svojí specifickou vůni.

Konečně sluníčko dostává svou sílu a začínají zpívat ptáci. Vše se barví do krásných odstínů zelené.

Máš nějaký osobní jarní zvyk? Děláš něco na jaře každý rok stejně?

Ano, mám každý rok stejný a osobní zvyk. Velice se těším, až vylezu na zahradu a uklidím ji po zimě.

Kolik vajec jsi letos na Velikonoce barvila? A jakou technikou?

Letos jsme s holkami obarvily celkem 30 vajec. Moc ráda zkouším nové techniky, ale koledníci nejvíce ocení barvení vajec ve slupkách od cibule, takže lístečky pod obvazem a vařená vejce ve slupkách od cibule jsou vždy velkým překvapením nejen pro koledníky, ale i pro nás samotné.
Nikdy nevíte, jak vajíčko dopadne. :)

Děkuji Ti za rozhovor. Tímto přebíráš štafetu a příště budeš vyzpovídávat někoho ty :)

Pajdák

3P – PAJDÁKOVY POZNATKY Z PERU

Poznatky ze 14 dní v Peru:

- Peruánští policisté řídí dopravu dvěma způsoby.
  - Stojí uprostřed světelné křižovatky a pískají/mávají rukama stejně jako ukazují semafory.
  - Stojí uprostřed světelné křižovatky a pískají/mávají rukama jinak, než ukazují semafory. V tom případě na ně všichni troubí a posílají je do patřičných mezí.
- Všichni troubí o sto šest z různých důvodů. Zdravení, upozornění na taxi, stání v koloně, upozornění ostatních řidičů, upozornění před zatáčkou a jen tak pro jistotu.
- Kromě města Cusca tu nikdo neumí anglicky. Všichni mluví španělsky.
- Na záchodech není standardem toaleťák. Musíte mít svůj neustále u sebe.
- Dálkové noční autobusy jsou různé kvality. Pozná se to nejvíce podle toalety, podle toho, zda funguje splachování, či ne. Sedačky ale mají všechny pohodlné.
- Všechna jídla jsou s rýží. Občas přihodí i 1-2 brambory. Proč? Netuším.
- Spousta věcí je strašně sladkých. Inca cola, čaje, ale třeba i toastový chléb.
- Ve vyšších výškách všichni žvýkají či pijí koku, ale to je snad jasné. :)
- Řada místních mimo města moc často nevidí bělochy a chtějí se s námi fotit.
- Některé výrobky jsou stejně drahé jako v Česku, jiné ale o dost levnější jako např. doprava či jídlo v restauracích.

Poznatky ze 27 dní v Peru:

- Všechna jídla jsou nejen s rýží, ale dost často i s kuřetem. Kombinaci "arroz con pollo" (rýže s kuřetem) dostane člověk téměř ke každému jídlu (někdy je místo kuřete ryba).
- Peruánská snídaně obsahuje vždy chleba, máslo a marmeládu. Někdy i vajíčka na různý způsob.
- Peruánci pijí hooodně silnou kávu a mají jen 4 druhy čaje.
- Peruánci prdí na práci na silnici. Za každou cenu projedou, třeba i za použití klaksonu či dohody s policií.
- Lima je hnusné město. Shodnou se na tom všichni, které jsme poznali.
- V Peru mají všude výborné džusy z čerstvě vymačkaného ovoce.
- Spousta lidí je v Peru moc milá, až na ty, kteří Vás okradou (a že jich je).
- Většina ulic strašně smrdí. A smrdí i mýdla.
- V Peru je i v zimě stále vedro.
- Existuje zde krém na opalování s faktorem 100+.
- Nikde nefunguje veřejná doprava ve městech.
- Skoro všichni tu nosí kšiltovky.
- V umyvadle většinou neteče teplá voda, na řadě míst ani ve sprše.
- Nejsou tu infocentra. Veřejnou WiFi kromě ubytování nikde nenajdete.
- Pivo mají jen lahvové.
- Často lezou na ubytování mravenci.
- Skoro tu neexistují kočárky, ženy tahají děti v šátku na zádech.

Pajdák a Eva

TIPY NA KNIHY

něco málo z toho, co si lze přečíst ke globální tématice

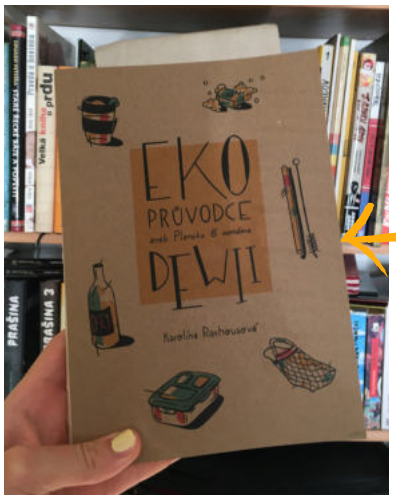

"Planetu B nemáme" je motto této knihy. Influencerka Dewi v ní přibližuje žití bez zbytečného odpadu.

Tohle je hodně podobná kniha té napravo, ale za mě je čtivější a lépe se mi v ní orientuje.

Pokud se globálním tématům chceš věnovat hlouběji, zjišťovat si informace a dovzdělávat se v tom, pak je toto portfolio přímo pro Tebe.

Tohle se hodí spíš do školy, ale určitě si ho můžeš prostudovat a případně doporučit vyučujícím.

Ke globálním tématům patří i konflikt a jeho řešení. Dle této knihy povedu jednu Borcovku, tak neváhej dorazit!

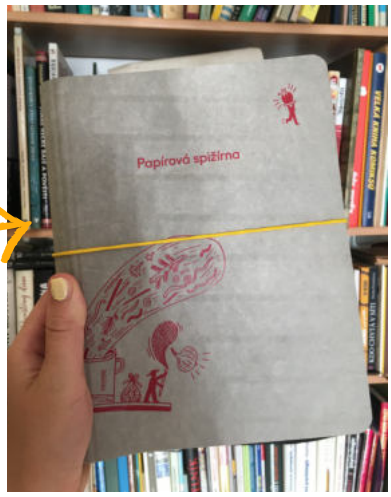

Neplýtvání jídlem je taktéž dost důležitá součást našeho života. Je dobré si zjistit, jak které potraviny skladovat a zpracovávat.

Všechny tyto knihy (a mnohé další) mám u sebe a ráda půjčím k prohlédnutí či počtení. Neboj se napsat!

Fčela

POUTNICKÉ VTÍPKY

UDRŽITELNÝ ROZVOJ

aneb Jak udržet sociální a ekonomický pokrok na uzdě, abychom si zachovali prostředí vhodné pro život

Když se řekne udržitelný rozvoj, tak si pod tím leckdo představí leccos. Někdo se osype, protože ho už "děsně prudí", jak to slyší všude a možná se pak i "zabejčí" a bude bojovat proti. Někdo zas vymění igelitové pytlíky za látkové a tváří se pohoršeně na ty, kteří to neudělají. Někdo si za tím třeba nepředstaví vůbec nic. Opravdu velká část populace si představí ochranu enviromentálního prostředí. Ale není tomu úplně tak.

Životní prostředí obsahuje mnohem více.

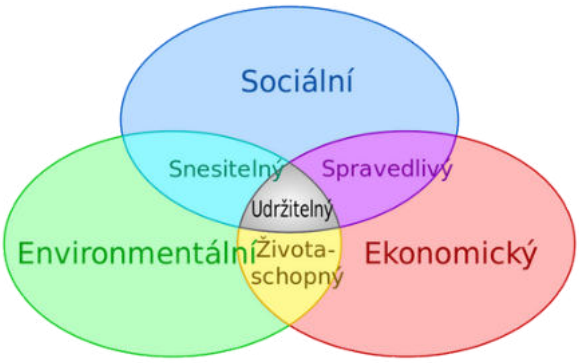

Nejlépe si to můžeme ukázat na tomto grafu, který jsem objevila na wikipedii.

Ukazuje nám pilíře, na kterých udržitelný rozvoj stojí. Ukazuje nám prvky, které ovlivňují naše životní prostřední (tedy prostředí, ve kterém žijeme).

V roce 2015 státy OSN stanovily cíle udržitelného rozvoje, které by se měly naplnit do roku 2030.

„Hlavním smyslem Cílů udržitelného rozvoje je, aby všichni lidé na zemi mohli žít důstojný život bez chudoby, hladu a nerovnosti, a mohli plně rozvinout svůj potenciál."

Jejich celé znění si můžete přečíst zde.

ASTRONOMICKÉ OKÉNKO

Letní astronomické okénko slaví již 2. narozeniny. Tentokrát se můžeš dozvědět něco o padajících určitěnehvězdách.

Padá hvězda, něco si přej!

Věta, kterou slyšel snad každý a mnohý z nás ji i použil. Přitom se vůbec nezakládá na pravdě.

Když si v létě (můžete i v zimě, ale bude vám...no...zima) lehnete na zem a budete chvíli koukat na oblohu, přelétne vám přes ni tu a tam jasná zářivá věc - meteor. Lidé tomu začali říkat padající hvězda, protože to tak vypadá. Ve skutečnosti se ale jedná o, řekněme si to narovinu, šutr.

Když letí k naší Zemi, říkáme mu meteoroid, když vlétne do atmosféry a svítí, říkáme mu meteor a když dopadne na zem, říkáme mu meteorit.

Tento kámen tří názvů většinou na zem nedopadne, nebo spíš dost určitě ne vcelku.

Při vletu do atmosféry začne hořet a rozpadat se (proto svítí) a pak na zem buď dopadnou jeho úlomky, nebo shoří docela.

Meteory můžeme pozorovat v tzv. rojích. Ten letní se nazývá Perseidy a má své maximum kolem 12. srpna.

Odpovědi z minule:

- Proč jsou souhvězdí na severní obloze pojmenovaná typově jinak než na jižní obloze?

Zatímco u nás, na severní polokouli, byla souhvězdí pojmenovávána starověkými mysliteli (převážně řeckými), na jižní se toho chopili námořníci. proto zde najdeme souhvězdí jako Lodní kýl, Trojúhelník a další, taktéž zde najdeme jména exotických zvířat.

- Kolik souhvězdí najdeme na severní i jižní obloze?

Celkem máme 88 souhvězdí.

- Proč lidé vůbec začali souhvězdí pojmenovávat?

Aby se lépe a rychleji mohli podle hvězd orientovat.

Otázky na příště:

- Podle čeho jsou pojmenované meteorické roje?

- Víš, proč je na pozorování oblohy lepší zima, než léto?

Víš odpovědi na otázky? Napiš na maja@oddilpoutnici.cz a měňák tě nemine!

PS: Když astronomové vidí "padat hvězdu", křičí "STOP!"

Fčela

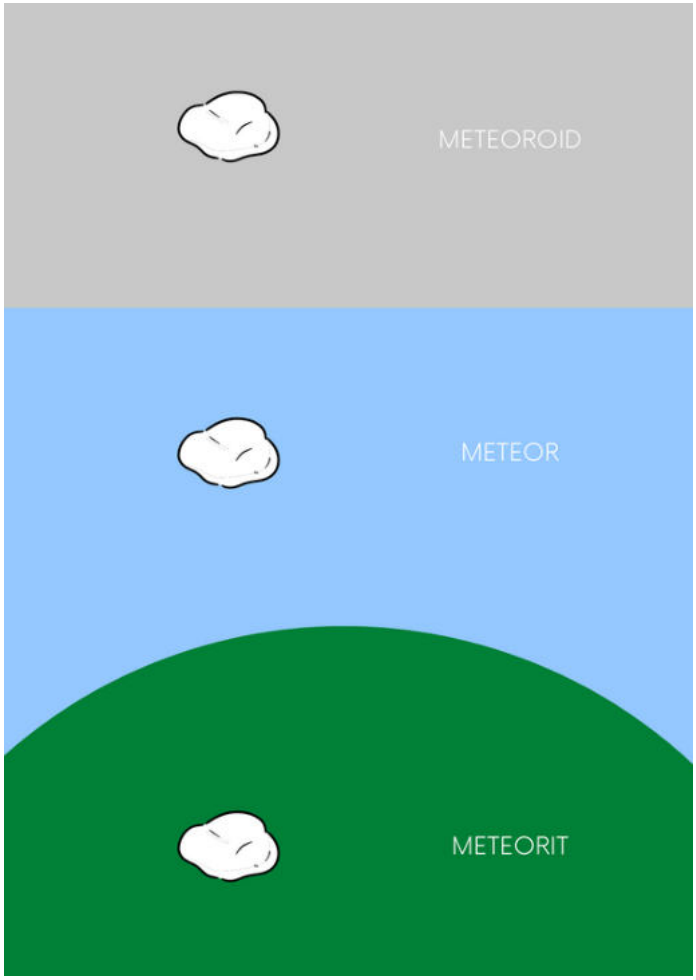

POETICKÉ OKÉNKO

Toto (a další) poetické okénko bych ráda věnovala všem, které máme rádi. Jestli pro někoho takového máte chuť napsat básničku, do toho! Pište na maja@oddilpoutnici.cz. Za otištěnou básničku získáte měňák.

Pro tátu

(...)
není to chyba, není to hřích
Ty mezi svýma jsi, co já u svých

a pak mám Tebe, a Ty máš mě
píšem si spolu, vzájemně

a pak mám Tebe a Ty mě znáš
víš, co mě zebe a jak to pofoukáš

pošleš mi slova, dáš mi písmen pár
a to je dar

chtěla bych s Tebou, v šlépějích jít
však vím, že o tom můžu jen snít

tak kráčím za Tebou a slova sbírám
co padají Ti z kapes

ale vím, že mě necháš, že jak já Tebe
i Ty mě chápeš

byla by chyba jít, tati, zpět
je třeba rozdat, co nezná svět

(...)

nevím, zda mohu najevo to dát Ti
tak Ti to píšu:
Díky Ti - tati!

TVOŘÍME POEZII #POEZIE_ZIJE

Fčela

Poezie z čekárny VIII

Kdyby lidi žili jenom dvacet let
třeba
nebo míň
tak by lidstvo celkově
mnohem méně trpělo
na bolesti zubů

Mezi

Někdy chci nebýt dospělý
a někdy zase jo-
Mezitím –
nic mezi tím.

Opičák

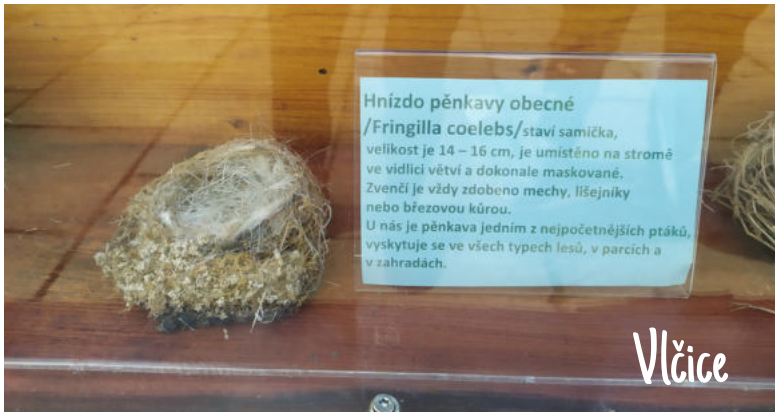

Vlčice

FOTOPŘÍSPĚVKY OD KACHNY

PRAPODIVNÁ ÚŽASNÁ ZVÍŘÁTKA

V každém z následujících čísel oddílového časopisu bych rád představil nějaké atypické zvíře.

Dnes se podíváme do pouští a stepí Mongolska a Číny. Zde žije maličký hlodavec, kterému se říká frček. Vypadá jako maličký a hodně hubený klokánek. Ve dne spí v norách a v noci vychází za potravou – hmyzem a různými semeny. V klidu hopká, v nebezpečí uhání dlouhými skoky.

Opičák

ORGANIZACE, KTERÉ JE DOBRÉ ZNÁT

OSN

Organizace spojených národů

Cílem OSN je zachování mezinárodního míru, bezpečnosti a zajištění mezinárodní spolupráce.

Člověk v tísni

Nevládní nezisková organizace vycházející z myšlenek humanismu, svobody, rovnosti a solidarity. Věnuje se vzdělávání, dobrovolničení atd.

NaZemi

Organizace, která vydává publikace, vzdělává a aktivně podporuje myšlenky udržitelného rozvoje.

Menu pro změnu

Vzdělávací web zabývající se udržitelným jídelníčkem a jeho vlivem na životní prostředí.

Zachraň jídlo

Organizace informující o důležitosti neplýtvání jídlem a jak tomu lze předcházet.

Greenpeace

Jedna z nejznámějších organizací bojujících za ochranu životního prostředí.

Arnika

Jejím posláním je chránit přírodu a zdravé prostředí pro budoucí generace. Prosazuje méně odpadů a nebezpečných látek, živé řeky a pestrou přírodu a právo občanů rozhodovat o životním prostředí.

Takových organizací je mnoho - dala jsem vám jich sem jen pár. Většinově jsou to neziskové organizace a nadace, které se snaží dostat své hlasy do vysoké politiky a změnit svět na udržitelné místo. Kdyby vás to zaujalo více, není problém si všechny informace dohledat (nebo mi napsat). Také je možnost se někam přidat a svým dílem ovlivnit naši budoucnost.

Fčela

ZAJÍMAVOSTI

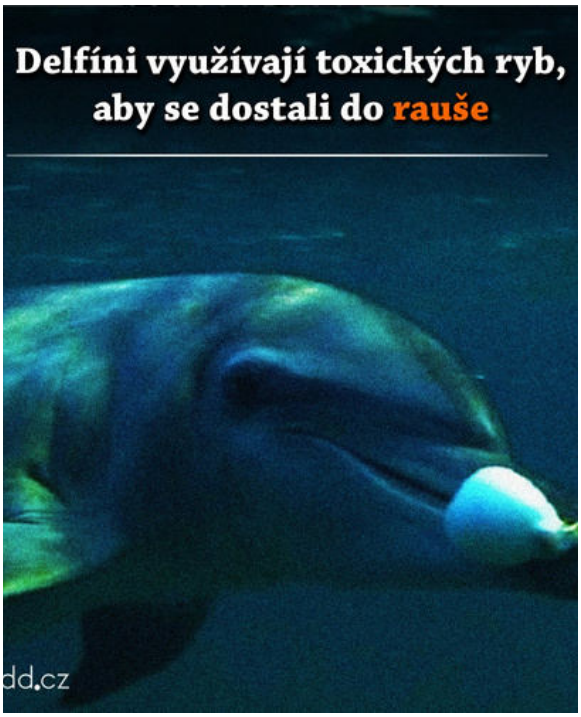

Lidé zdaleka nejsou jediný druh, který si ujíždí na exotických substancích...

Někteří výzkumníci včetně filmařů dokumentu BBC jménem Spy in the Pod zaznamenali případy, při nichž delfíni úmyslně útočí na čtverzubcovité ryby, kam patří třeba slavná ryba fugu. Tato čeleď ryb je schopná produkovat tetrodotoxin, který se u nich vyvinul jako obranná reakce – u delfínů však zřejmě vyvolává jakýsi stav podobný transu.

Skutečnost, že delfíni byli při tomto chování pozorováni opakovaně, přitom naznačuje jasně, že jde o úmyslné jednání s cílem se dostat do "rauše".

Opičák (Nedd.cz)

Takhle velká by byla Česká republika na Měsíci.
Na stránce engaging-data.com/mapping-countries-planets si můžete najít, jak by vypadaly jednotlivé státy na objektech sluneční soustavy.
Schválně, jak dlouhá by byla naše cesta kolem světa třeba na Jupiteru...?

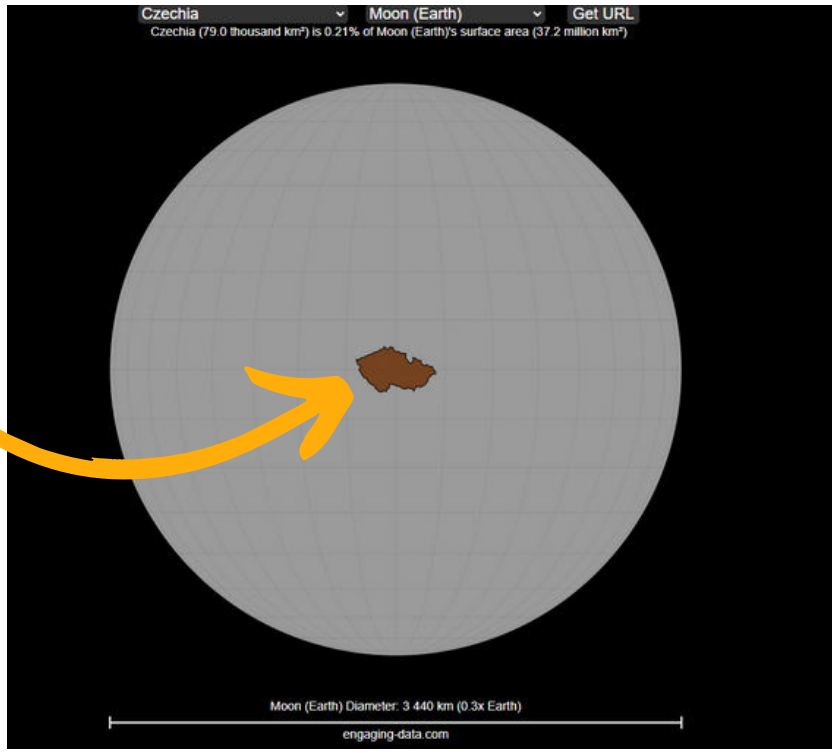

VLADO PIECKY: VOROPLAVBA V ČECHÁCH

Vlado Piecky byl nejen dobrým stratégem, vnukem, biologem či třeba instalatérem. Vlado byl taktéž schopným konstruktérem, dobrodruhem-objevitelem a taktéž nadšeným vodákem.

Dovolenou si řádně odpracoval

Nadšený vodák a svého času pomocný dřevorubec Vlado Piecky se zhruba kolem poloviny dvacátého století vydával po práci vždy na dvoudenní dovolenou, kterou si však řádně napracoval. Tehdy byl zaměstnán v malém soukromém nakladatelství (věnovalo se převážně vysoké literatuře), kde překládal knihy z dvanácti jazyků.

Po napracování přesčasů se vydával ještě večer na cestu do lesů poblíž dnes již neexistujících nádherných Svatojánských proudů na Vltavě. Dnes je toto údolí táhnoucí se pod přehradou Slapy poklidné, ale kdysi to bylo vlivem divokých peřejí pro vory nejtěžší místo v republice. Vlado Piecky v lesích pomáhal při své velkodušnosti zcela bez nároku na honorář. Při nočních směnách kácel stromy, které byly tou dobou důležité pro výstavbu nového sirotčince. Vlado Piecky neúnavně pracoval mnohdy až do svítání.

Ostatní dřevorubci postupně vyčerpáním lehali pod deky a pouze se střídali v svícení kahanem s lojovou svící, podobně jako dnes tomíci na táborových hlídkách. Vlado Piecky sekal a piloval vždy do té doby, dokud nebylo dost dřeva na postavení patnácti vorů, na kterých se ihned zkraje jitra mohli voraři plavit. Vlado Piecky obvykle cestu absolvoval spolu s nimi, přičemž v poklidné části řeky vždy na pár minut podřimoval. Tím načerpal dostatek energie, aby v náročnějších vodách určoval správný směr celé vorařské výpravy a kormidloval první vor spolu s pádlováním v případě nedostatku vorařů. Šlo zároveň o vor největší, a proto ho řídil jakožto „vrátný" vpředu. U menších vorů se řídilo vzadu. Vor Vlada Piecky měřil úctyhodných 160 metrů.

Voraři se pod vedením Vlada Piecky splavili vždy až na pražskou Výtoň.

Tam vyskákali u tzv. kobek. Kulaté otvory ve zdech náplavek původně sloužily jako sklady materiálu dovezeného loděmi do Prahy. Dnešní kobky - otvory ve zdi u náplavky - slouží jako bary a kavárny. Voraři zde mohli vystoupit a dojít domů. Vlado Piecky pak přeskákal vory, svázal je za plavby k sobě a dojel vždy až do přístaviště na Smíchově, kde se vory zachytávaly, a pomohl dřevo naložit k odvozu na místo stavby sirotčince.

Pouze činil něco, co má smysl

Zvláštní samostatný domek jakoby utopený pod hliněným valem na zastávce Výtoň sloužil jako celnice. Dokonce nese název Podskalská celnice, neboť se nachází poblíž vyšehradských skalisek. Vlado Piecky na domek vždy s úsměvem pokynul, když projížděli na vorech kolem, ačkoli ho nemohl z vody spatřit. Dnes je v celnici umístěno restaurační zařízení, avšak na popud Vlada Piecky po období konce voroplavby horní patro domu nepřipadlo plánovanému neřestnému zařízení v podobě kombinace casina, hospody a školky v jednom. Voroplavba skončila v roce 1947, kdy Prahou propluly poslední vory. Pak už se plavilo jen příležitostně, třeba dříví na stavbu přehrad. Vůbec poslední vor plul po Vltavě 12. září 1960.

Vlado Piecky se o vznik muzea vorařství zasadil tak, že přesvědčil tehdejší mocipány, aby vyčlenili celé horní patro k muzejním účelům. Podařilo se mu dokonce sehnat řadu dobových fotografií, nákresů, popisů a dalších informacích o tom, co jak fungovalo v celé historii vorařství v Čechách. Vlado Piecky byl však velice skromný a vzhledem k tomu, že dle svých slov „pouze činil něco, co má smysl", nechtěl být pod touto nimravou a dlouhou prací podepsán.

Dokonce i přislíbenou finanční odměnu za svou práci věnoval do vybavení již zmíněného sirotčince, kde díky němu měly děti zase o něco lepší podmínky pro svůj růst.
Peníze bohatě vystačily na nákup postelí (do té doby děti musely spát pouze na dřevěných pryčnách s matrací) a zbylo i na zmrzlinu.

Opičák

GASTRONEBE NA CESTÁCH

Ze svých toulek posledního půl roku přináším téměř doslova ochutnávku rychlých jídel, co jsem na cestách vyzkoušel. Hodnotím nejen kvalitu, která je vždy valná, ale i rychlost doručení a místní poměry.

Tunnbrödsrulle

Švédská specialita. Jedná se o sňatek mezi párkem v rohlíku, kebabem a surimi salátem s bramborovu kaší. Ne, netahám vás za fusekli. V tomto geniálním kousku je totiž obsaženo vše výše uvedené. Navrch korunováno kečupem a hořčicí. A upřímně? Mňam.

Krokety plněné sýrem a slaninou

Německo, Kolín, léta páně 2022. Vyhládlý student na cestách objevuje místní Lidl a bere útokem první dobytčárnu, co vidí. A doma nestačí valit zraky. Nikdo si z něj nedělá šprťouchlata, Němci vážně nacpali sýr do kroket. Znamenité, rychlé jídlo, co vám neurve peněženku i s kapsou. Za 4 minuty hotovo (Fier Minuten und Fertig). Guten Apetit!

Muflonía kýta na Arabsko-vymyšlený způsob

Nejrychlejší jídlo dnešního dne. Vařit se začalo ve dvě třicet a už ve dvě třicet pět se jedlo. Co na tom, že jedno bylo odpoledne, a druhé ráno. Tahle mňamka, na níž se podílelo 9 kuchařů přes 12 hodin, opravdu stála za to. A jak že jsme se k ní dostali?
Kamarád se vytahoval, že zvládne uvařit cokoliv. Až na to, že je to Američan, a o Muflonech nikdy neslyšel. Tak jsem mu připravil menší překvapení a dovalil ho 4 kila.

On svěsil hlavu, spráskl ruce a pověsil klobouk na pleš. Zachránil nás kamarád z Jordánska, co si vymyslel, že u nich doma pečou ovce skoro každý den, a že pokud je Muflon vlastně divoká ovce, tak že na ni má recept… TO, že si ho vymyslel z fleku, nám řekl až o půl roku později. Ale ničemu to nevadilo, Arabská koření a spousta zeleniny na jogurtu z tohoto jídla udělalo poezii na jazyku… Pro jedenáct kluků na koleji, uprostřed Litevské zimy.

Kebabové lasagne

Halo Leute! Ještě jeden pozdrav z Německa. A to přímo z Mekky každého post-pubertálního pracanta, z krámku s kebabem. Objevil jsem ho čistou náhodou. Vypadal mile a alespoň jsem si procvičil svých pět frází v arabštině. A pak jsem objevil zapečený kebab, s hranolkami smaženými na grilovacím koření! A zapečený nejenom tak. S bešamelem, spoustou sýra, další bílou omáčkou a milým slovem Shukram Habibi od majitele podniku. Bylo toho hodně a bylo to boží!

Zeppelini

Litevské národní jídlo. Což o dané zemi mnohé vypovídá. Jedná se o půlkilový bramborový knedlík s karbanátkem uvnitř. Něco na styl špekových knedlíků. Chuťově vlastně nic moc. Ale dal jsem si k tomu i smažené pelmeni (kdo neví, googlí nebo běží k mému stanu) a nakonec si i pošmákl. O tom, že jsem to pak proložil pizzou s nakládanými okurkami radši už nemluvím. Dal bych méně bodů. Ale ta věc stála 3 eura (cca 70kč) za kilovou porci. V restauraci! Litva umí opravdu překvapit.

Kuba
vášnivý cestovatel a gurmán

ZAJÍMAVOSTI

Datel sběrač (Melanerpes formicivorus) vsazuje do kmenů starých stromů žaludy, kterými se živí.

Jak už název napovídá (anglicky Acorn Woodpecker – Acorn je žalud /pozn. př.), žije především na dubech. Jeho specialita spočívá v tom, že vytváří "sýpky" na nashromážděné žaludy. "Vyvrtává" díry do mrtvých dubů, telefonních sloupů, dřevěných domů a podobně, kam ukládá nasbírané žaludy. Ptáci tohoto druhu vytvářejí rozsáhlé děrované plochy, ve kterých skladují své nashromážděné rezervy. Ale jak jednotlivé žaludy v otvorech vysychají, stávají se menšími a hrozí, že by mohly vypadnout. Takže je nezbytné přesouvat je do menších otvorů.

Aby dokázali zorganizovat všechny tyto své aktivity, žijí datlové v komunitách. Někdy jsou tyto komunity složeny z několika monogamních párů zkombinovaných s nepářícími se pomocníky, ale monogamie není podmínkou, stejně dobře možný je i nemonogamně se pářící kolektiv. Důležitým faktorem ovšem je, že musí být jasná struktura toho, kdo co dělá. V rámci komunity jde o následující pracovní zařazení: sběr žaludů, údržba vyvrtaných děr a uskladněných žaludů (datlova sýpka může obsahovat až 50 000 děr!), hnízdění a plození, obrana sýpky před vnějšími zloději (v průměru tak hlídají přibližně 15 akrů plochy kolem sýpky). A když je skladiště vyjedeno, mohou se odstěhovat na zimu na jiné stanoviště.

Celá ta struktura je opravdu velmi dobře organizovaná, protože i s těmi všemi nemonogamními ptáky a pomocníky pospolu je příbuzenské křížení vzácné. Umíte si asi představit, že když je někde tolik složité organizace, nadělá se kolem toho spousta rámusu. Což je taky důvod, proč právě tento druh datla je jen velmi vzácně vítán na lidských zahradách.

Nejedí pouze žaludy. Ale dokáží se živit též vlašskými ořechy, lískovými oříšky, pekanovými ořechy, mandlemi a piniovými oříšky. Také často pojídají hmyz. Díky tomu, že hlavní složkou jejich diety jsou žaludy, jsou silně závislí na podzimu a zimě. Proto také hnízdí na podzim, což je u ptáků velmi unikátní. Pravděpodobně díky evolučně rozvinuté sociální struktuře se Datel sběrač dožívá relativně vysokého věku. Nejstarší zaznamenaný Datel sběrač byl sedmnáct let starý - pro porovnání evropský datel se dožívá maximálně devíti let.

Opičák (Kabinet Kuriozit)

JAK SI PAMATOVAT VĚCI

Necelý měsíc zbývá do konce prázdnin. Škola je skoro za dveřmi a mám pro vás tip, který by se mohl hodit.

Mám chytré kamarády. Nevýhodou je, že si vedle takových kamarádů občas připadám hloupá, ale velkou výhodou je, že jsou velmi inspirativní. Můj chytrý kamarád mě přednedávnem seznámil se ŠKOLOU PAMĚTI a jejími technikami. Tak se s vámi o to chci podělit.

Škola paměti má na svých stránkách nejen kurzy, kterými můžete projít (a které jsou placené), ale také spoustu zajímavých informací a tipů, jak se svou pamětí pracovat.

Mnozí z vás jistě slyšeli o mnemotechnických pomůckách (a troufám si tvrdit, že alespoň jednu si teď leckdo vybaví). Tyto pomůcky jsou součástí paměťových technik, které tato škola využívá.

Dám vám sem krátký výcuc a spoustu odkazů :-).

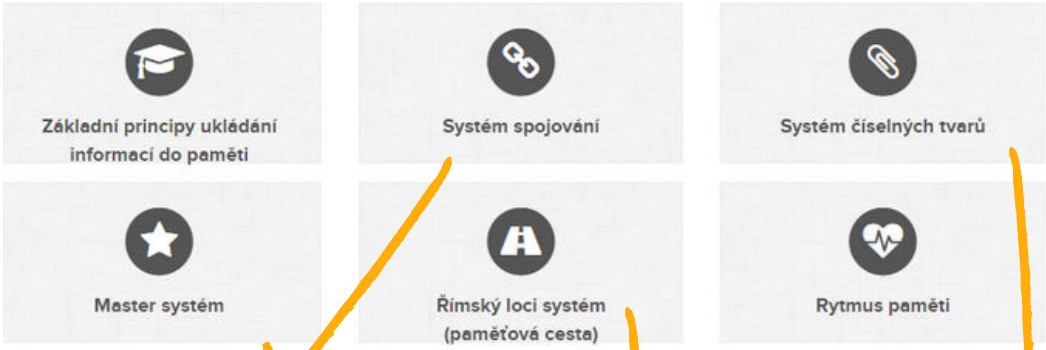

paměťové techniky

Věci, které si chceme zapamatovat, si spojíme v nějaký fantasmagorický příběh plný emocí (neměl by být ale moc dlouhý) a ještě lépe si k tomu přidáme nějaká gesta/pohyby.

Pomocí konkrétních obrazů pro každé číslo si lépe vybavíme např. pin k zámku na školní skříňce.

V hlavě si vytvoříme jakousi cestu (můžete to možná znát jako "memory palace", který používá Sherlock Holmes) s různými zastávkami, které vám mají připomenout, co jste si na nich odložili.

zde můžete online a zdarma trénovat paměť

zde si můžete počíst o paměťových technikách

Fčela (zdroj: skolapameti.cz)

HÁDANKY

Víš, co to je?
Pokud ano, ozvi se Pytlákovi.
Za správnou odpověď získáš měňák!

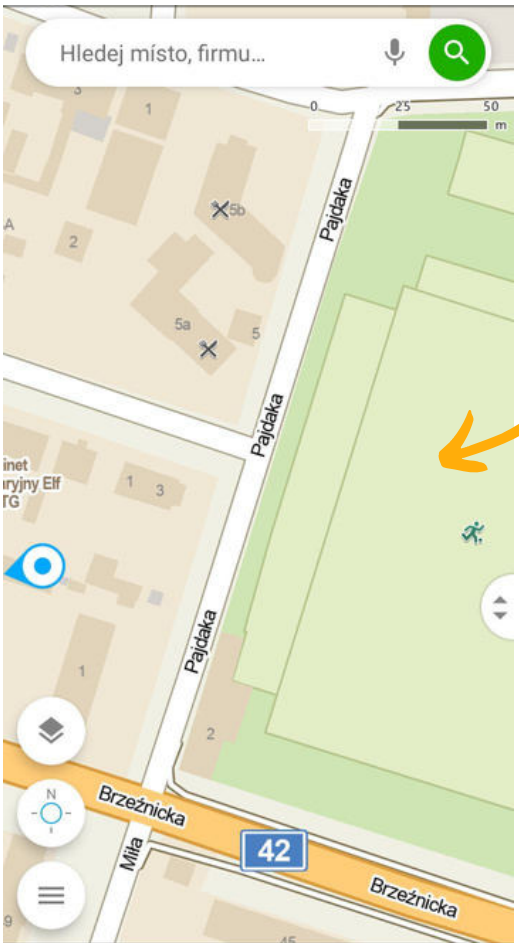

Zjistíš, v jakém městě našel Opičák tuto ulici? Měňák tě nemine.

Jak se jmenuje tento pták, kterého Fčela vyfotila u nich na chalupě? Správná odpověď bude odměněna 1 měňákem.

TIPY NA UDRŽITELNÉ CESTOVÁNÍ

Už při plánování cesty je dobré myslet na šetrnost. Výběr dopravy samozřejmě dost záleží na cílové destinaci.

Vlak, tvůj nejlepší kamarád

Nejen, že je to nejšetrnější způsob hromadné dopravy, je také pohodlný, bezpečný a v porovnání s autobusem se nebudeš zdržovat na dálnici a budeš si moct užívat výhledy do okolní přírody. Po celém světě jsou stovky dechberoucích vlakových tras, které nabízí nejen úžasné scenérie, ale i jedinečný zážitek.

Sdílená auta

I cesta autem, pokud dává v tvém případě větší smysl, se dá pojmout ekologičtěji. Pokud vyrážíš svým, zkus například na platformě BlaBlaCar nabídnout volná místa dalším cestovatelům. Nejen, že je to více eko, vyplatí se to i finančně, protože se s největší pravděpodobností podělíš o náklady za benzín/naftu – k tomu získáš možnost poznat nové lidi.

Když už letadlem, tak…

Některé destinace ale samozřejmě tak snadno dosažitelné pozemní cestou nejsou, s tím se nedá nic dělat.

Pokud tak vyrazíš letadlem, zkus si najít přímé lety – přestupy totiž uhlíkovou stopu ještě zhoršují – nejvíce náročný je totiž samotný vzlet a přistání. Pokud nemůžeš letět přímo z Prahy, dojeď na okolní letiště vlakem. V cílové destinaci se zdrž delší dobu.

Kde budeš spát?

Pokud vyrážíš na workcamp s námi, tato starost ti povětšinou odpadá. A věř, že mi se o udržitelnost postaráme, jak nejlépe můžeme. Pokud ale vyrážíš na vlastní pěst, nebo plánuješ po projektu ještě nějakou chvíli v zemi zůstat, zkus se zamyslet i nad výběrem ubytování. Vybírej vždy místní apartmány nebo místní hostely či kempy (či Airbnb), ať peníze zůstanou v lokalitě. Použít na to můžeš webovku Booking.com.

Co s sebou?

Vlastní láhev na vodu – utrácet za balenou vodu v plastových lahvích, to se přece nechce nikomu. Nehledě na všechen ten odpad, kterému se dá předejít. Popřemýšlej o tom, kam jedeš a jaká lahev by se ti hodila. Například jsou kovové termo lahve, které udrží tvoji vodu studenou a osvěžující. Pokud jedeš do země, kde nemůžeš pít vodu z kohoutku, můžeš se poohlídnout po lahvi s filtrem.

Vlastní příbor – ať už vezmeš z kuchyně ten kovový, nebo si pořídíš nějaký cestovní, uvidíš, jak ti to ulehčí cesty.

Znovupoužitelné brčko – kovové, skleněné, prostě takové, které po jednom použití nevyhodíš – nezapomeň taky případně v obchodech/restauracích obsluhu poprosit, ať ti žádné brčko nedává.

Cestovní termonádoba nebo zavařovací sklenice – můžeš si do ní třeba nechat zabalit zbytek jídla, které nezvládneš dojíst v místní restauraci, nebo si do ní vzít nápoj, či svačinku s sebou, až budeš objevovat místní krásy.

Nezapomeň si s sebou vzít také plátěnku, která nezabere žádné místo a bude se ti hodit nejen na nákupy. Pokud víš, že budeš na místě nakupovat ovoce, zeleninu a pečivo, nezapomeň i na vlastní (látkové) sáčky.

Šampuk – pevný šampón, tohohle všestranného pomocníka nemůžeš nechat doma.

Mimo využití jako šampónu a mýdla na tělo se dá použít jako prostředek na praní prádla nebo mytí nádobí. Nezapomeň také přibalit tuhý deodorant nebo kondicionér na vlasy.

Bambusový zubní kartáček – šetří jak životní prostředí, tak také váhu tvého zavazadla.

Opalovací krém – běžné opalovací krémy jsou bohužel z velké části složeny ze škodlivých látek – nejen pro moře a korálové útesy v něm, ale nejsou ani tím nejlepším řešením pro tvé tělo. Zkus si tak pořídit přírodní opalovací krém. Ulevíš oběma stranám.

Zubní pasta a ústní voda v tabletkách – chceš cestovat nalehko a minimalizovat tekutiny, které si s sebou bereš? Pak určitě oceníš tenhle "hack", který ti ušetří místo i váhu a k tomu skvěle chutná a je šetrné k prostředí.

Ostatní hygienické potřeby – pokud nejedeš na cestu na dlouho, stačí ti určitě malé balení od všeho. Vyvaruj se ale miniatur z drogerie – nejen, že jsou zbytečně drahé, nejsou ani ekologické. Pořiď si tak radši znovupoužitelné nádobky (plastové či kovové) a využij je pak i na své příští cesty.

Plánuješ si vzít co nejmíň věcí? Pak se nevyhneš přeprání nějakého oblečení v ruce. Taky si budeš muset umýt svoji zavařovačku, nebo termonádobu. Nezapomeň si proto přibalit biologicky odbouratelný cestovní prací a mycí prostředek. (např. Wilderness wash)

Tip pro holky: Pokud během tvého cestování očekáváš svoji měsíční známost, zkus se zamyslet nad tím, kolik odpadu tvoří hygienické potřeby, které během těchto dní používáš a zamysli se nad menstruačním kalíškem. Nejen, že je to pro tebe zdravější, ale výrazně díky němu snížíš množství odpadu. Chceš se dozvědět víc? Mrkni na kalisek.cz. (Také jsou super menstruační kalhotky - pozn. redaktora.)

zdroj: INEXsda

VÝHODY GLOBALIZACE

Pohled na globalizaci jako příležitost k rozvoji společnosti, nikoli jako ekologický strašák či negativní psychická zátěž. Pochopitelně nic není růžové a ani černobílé. Vše má své pro i proti a v konečném důsledku je to o jednotlivcích a o celkovém přístupu k řešení problémů a o vzájemném soužití na celé planetě.

Globalizace aneb propojení celého světa se často uvádí v souvislosti s ekologickými tématy, drancováním planety, nešetrným převozem zboží napříč kontinenty, zvýšenými dopady finančních krizí, kulturními válkami, terorismem a mnohými dalšími negativními jevy. Rád bych v tomto čísle časopisu vyvážil kontrast mezi tématy, které nás nabádají, abychom se uskromnili, omezili, chovali zodpovědněji. Nikoli protože by to nebylo třeba a čím více se tak stane, tím lépe. Ačkoli jsem vcelku skeptik v tom, že jednotlivec by ekohospodářstvím a tříděním výrazně změnil více než své nejbližší okolí (uklidit les za vesnicí je super, nemáme v něm bordel a maličkému území to pomůže – planetu to ale nezachrání), věřím, že tyto návyky a šíření osvěty má velký dopad co do uvažování lidí, kteří mají bezprostřední vliv na politická rozhodnutí a na chování obchodníků a tím pádem i výrobců dle hesla náš zákazník - náš pán. Zda to platí i v bezohledných totalitních zemích, kterým je vcelku u řiti člověk i planeta (největší znečišťovatel planety je Čína), si můžete domyslet sami.

Každopádně být k planetě šetrnější je hezké. Dlužíme jí to a máme se za co omlouvat. Avšak pokud vás ekověci nezačnou bavit, pak to může být tak trochu anebo více otrava. Třídit odpad, zařizovat komposty, tahat do obchodu prázdné nádoby pro naplnění bezobalovými produkty a muset kvůli tomu jít o pár kilometrů jinam, než je nejbližší supermarket, protože ten má vše v igelitu. Dokonce i s odpadem jdete kus cesty namísto toho, abyste odpadky pohodlně vyhodili oknem ven bez nutnosti zvednout se z gauče.

Co je tedy na globalizaci z mého pohledu to přínosné a „nebolestivé"? Jedním slovem spolupráce. Jak by vypadal svět v současné době, kdybychom nebyli globalizovaní? Jisté je, že by jeho rozvoj probíhal jinak. Ale víc nikdo spolehlivě říct neumí. Troufám si však tvrdit, že by rozhodně nebyl romantický, jak si to někteří představují. Literatura jako Zvonící cedry Ruska je idylou, která ale nestojí na reálných základech reflektující možnosti uspořádání společnosti, prostorové možnosti i materiální limity.

Zkrátka není možné, aby měl každý svůj rodový statek a žil naprosto udržitelně. Jistě, existují komunity lidí, kteří žijí pospolu v chatových osadách, jurtách a rádobyvesničkách, kde je jim dobře. Rozhodně to ale není možné aplikovat v globálu.

Bez globalizace bychom rozhodně nebyli schopni posunou kupředu mnohé vědy. Nejen tím, že jsme díky spolupráci mezi lidmi na celém světě mohli vyrobit technologie a výrobky, díky nimž můžeme komunikovat v podstatě v reálném čase s odezvou v řádu milisekund (internet, telefon, GPS…). Můžeme dokonce složit výrobek tak, že sesbíráme nejlevněji materiál po celém světě a za pomocí lidí hovořících různými jazyky a sedících kolikrát na židlích v jeden moment po celém světě. Kupříkladu čipy do automobilů dodávají asijské státy, kde se nachází doly na suroviny, odjinud jdou jiné části vozu, smontuje se to v Mladé Boleslavi za spolupráce projektantů původem z jiné země, načepují se pohonné hmoty pocházející z ropy čepované v Rusku, Kazachstánu a Azerbajdžánu a upravené v rafinérii v Kralupech nad Vltavou a Litvínově – Záluží. Pustí se písnička od interpreta z USA skrz hi-tech panel s internetem, na kterém je aplikace Spotify napsaná Švédem Danielem Ekem a může se vyrazit na cestu na hory do Itálie, kde si najmeme anglicky hovořícího instruktora lyžování původem z Konga, který pracuje pro německou lyžařskou školu.

ROZŠIŘUJÍCÍ MYŠLENKY K TÉMATU

Charles Leadbeater o inovaci

Charles Leadbeater v tomto zdánlivě obyčejném proslovu splétá jasný argument, že inovace už není jen výsadou profesionálů. Zanícení amatéři s pomocí nových nástrojů dnes vytváří produkty a příklady, které společnosti nedokážou.

Alex Tabarrok o tom, jak nápady trumfují krize

Politická ekonomie, prozářená optimismem Alexe Tabarroka, zastánce volného obchodu a globalizace jako síly, která z kdysi rozděleného světa vytváří prostředí pro sdílení nápadů, prosperující světové společenství zdravější a spokojenější, než se mnozí domnívají.

Mark Pagel: Jak jazyk přetvořil lidství

Přírodovědec Mark Pagel s námi sdílí fascinující teorii o tom, proč se u lidí vyvinul tak komplikovaný systém, jakým je náš jazyk. Podle něj je jazyk "sociální technologii," díky níž mohli pralidé využít nový a nesmírně užitečný nástroj: spolupráci.

Howard Rheingold: Síla spolupráce

O nastupujícím světě spolupráce, aktivních médií a kolektivní akci. A také o tom, že Wikipedie je opravdovým výsledkem našeho přirozeného instinktu pracovat jako skupina.

Nejde však jen o blahobyt ve chvíli, kdy jde o naši zábavu. Podobným způsobem jsme dokázali vymyslet a vyrobit magnetickou rezonanci, vyzkoumat řadu léků, očkování, vymýtit nejhorší nemoci, domluvit se na užívání jednotné měny (Euro, Bitcoin aj.), nebo alespoň zařídit to, že je možné měnu směnit za jinou. Z debetní karty si vyberete peníze kdekoli na světě, nebo zaplatíte rovnou kartou. Můžete studovat online kurz na tisíce kilometrů daleko, nebo si pustit přednášku TEDx, která probíhá na druhém konci světa. Na internetu je řada volně stáhnutelných elektronických knih, případně je lze zakoupit a pro klasiky objednat v papírové verzi z jiného státu.

Zároveň jsme schopni pomoci planetě z pohodlí vlastního obýváku (nebo sedačky v metru, protože i tam už je signál). Podpořit finanční mikročástkou 4Ocean v boji proti znečišťování oceánu, zachránit skrz petici Amnesty International politického vězně před trestem smrti, podepsat celosvětovou petici na Change.org a mnoho dalšího lze na pár kliknutí.

Globalizace nám zároveň zajistila do značné míry i mír. Od doby vzniku velkých organizací typu Evropská Unie či Organizace spojených národů, NATO apod., jsou členské státy víceméně nenapadnutelné. V případě Ukrajiny bohužel se zármutkem sledujeme, co se může dít, když nějaký stát členem není.

Zároveň je podstatné si uvědomit, že jsme se dostali do fáze, kdy se z globalizace nemůžeme jednoduše vymanit. Zkrátka jsme tak navázáni na další státy a lidi, že nejsme schopni značnou část důležitých výrobků a služeb zajistit bez spolupráce. Ostatně zářný případ je současná situace, kdy Rusko napadlo Ukrajinu a na základě tohoto činu řada firem a států přestala s Ruskem do velké míry spolupracovat. Najednou není Rusko schopno splácet dluhy, vyrábět dobrá auta, zajistit funkční fastfoody. Brzy pravděpodobně nastanou (nebo už nastaly) problémy sociální, zdravotnické a celkově se zemi povede velice špatně.

Výše uvedenému stavu se bude naprostá většina států snažit vyhnout a pravděpodobně si i Rusko uvědomí, že spolupracovat bude nutné i přes jejich kulturně vžitý chtíč světové nadvlády. John Bumpass Calhoun provedl v 60.–70. letech 20. století zásadní experiment s myší populací. Vytvořil ideální podmínky zbavené všech stresujících faktorů Dával jim hromadu žrádla, vody a měli se zkrátka nanejvíš dobře a žily v naprostém pohodlí. Dá se najít paralela s blahobytem lidí. Nastal populační boom. Ten se ale z nějakého důvodu zastavil, když byl prostor, ve kterém se myši mohly pohybovat, téměř naplněn. Najednou se začaly objevovat deviace, podivná chování, mezi samci se značně rozšířilo homosexuální chování, stagnovala porodnost. Myši začaly být agresivní a útočily na sebe. Agresivita eskalovala do takových rozměrů, že nebylo možné najít myši bez ohryzaného ocásku. Čísla myší populace začala klesat. Nakonec zůstalo jen pár krasavců. Užívali si prostoru a naplňovali své potřeby, ale o rozmnožování neměli zájem. 600 dní po zahájení experimentu se myší společenství začalo zcela hroutit.

Podobné znaky můžeme pozorovat celosvětově i u lidí. Zejména si můžeme všimnout Japonska, které je uzavřenějším a lidnatým ostrovem. Jedná se v jejich případě o takový mikrosvět. Zde existují plaší lidé bojící se společnosti. Dokonce pro ně v japonštině existuje už i speciální slovo. Do apokalyptického stavu se však jako společnost nemusíme dostat. Klíč tkví právě ve spolupráci.

Calhoun během experimentů vyzkoumal, že v situacích, kdy myši musely spolupracovat, jejich soužití fungovalo bez problémů. Například když nastavil pítko tak, aby jedna myš musela držet páčku a druhá se mohla napít. Když se bez sebe myši neobešly, rázem o sebe začaly jevit zájem i nad míru nutnou k obživě. Když se podíváme na problémy, kterým budeme muset v budoucnu jako lidstvo čelit (zvýšení hladiny oceánů a záplavy, sucha, tornáda, problémy s úrodou, oteplování planety, nedostatek surovin…), máme vlastně paradoxně naději, že jako společnost budeme fungovat soudržně.

Opičák

CO DÁL?

Není třeba tento Škrpál odkládat s pocitem, že je všechno špatné, že s tím jednotlivec nic nezmůže, že nemá cenu se snažit...

Je pravdou, že bez podpory ve vysoké politice se zmůže málo, ale ztraceni ještě nejsme. Lidstvo si začíná uvědomovat, že pokud se nestane nějaká změna, skončí to tu s námi špatně. Téma udržitelného rozvoje je teď na žebříčku priorit celkem dost vysoko a hlas lidu je v tomto stále více slyšet.

Hrůzné je, že se na světě denně vyhodí a spálí tuny a tuny odpadu. Mnohé módní značky raději spálí své výrobky, než aby je darovaly potřebným a tím "snížily" svoji cenu. Denně se vyprodukuje enormní množství emisí. Denně se dějí děsivé věci a povětšinou je to kvůli penězům.

ALE!

My, obyčejní smrtelníci, se tomu můžeme (a spoustu lidí to už dělá) postavit. Můžeme odmítnout a uskromnit se, i když je to občas náročné. Můžeme šířit osvětu, můžeme se vzdělávat. Můžeme dělat změny i na lokální úrovni, které se mohou zdát jako zbytečné, ale věřme tomu, že v tom nejsme sami.

Zkuste se zamyslet, kolikrát jste si řekli "to dělat nebudu, protože jako jednotlivec nic nezmůžu". A věřte, že takových lidí je víc. Kdyby všichni to jedno dřívko zvedli, už máme celý les vysbíraný.

MYSLEME I NA SEBE

Může se velice jednoduše stát, že při záchraně světa zapomene myslet na sebe.

Platí zde poučka, kterou jste mohli slyšet při učení se první pomoci - třeba se Stezkou zdravovědy: Mrtvý nikomu nepomůžeš (v našem případě bych řekla spíš deprivovaný/vyhořelý...).

Není v našich silách udělat jakoukoliv změnu okamžitě - je to běh na dlouhou trať. Není řešení si to vyčítat či se za to trestat.

A je jedno, zda se to týká globálních problémů, rodiny, školy či čehokoliv dalšího.

Centrum LOCIKA

Třeba to pomůže.

TIRÁŽ

Časopis vydávají členové a přátelé oddílu Poutníci.
Vydáno jakožto 62. publikace TON (Tajné oddílové nakladatelství).
Neprodejný materiál. Směnitelný za měňáky.

Kontakt na oddíl:
oddilpoutnici.cz
info@oddilpoutnici.cz
Ondřej Turek (Opičák), 774 570 292

Archiv všech čísel Poutníkova škrpálu: oddilpoutnici.cz/casopis

Veškeré oddílové publikace naleznete na oddilpoutnici.cz/publikace

NA 37. ČÍSLE POUTNÍKOVA ŠKRPÁLU SE PODÍLELI

ŠÉFREDAKTORKA: Fčela
REDAKTOŘI: Opičák, Kuba, Pajdák, Eva, Kachna, Vlčice, Pytlák

Nárok na měňáky: Kachna (1)

FOTOGRAFIE A ILUSTRACE: Poutníci, případně ozdrojováno
NÁVRH PŘEDNÍ OBÁLKY: Pěnkava
ZASTŘEŠUJÍCÍ DESIGN: Pěnkava

Poutníci, 2022

Působíme pod Asociací turistických oddílů mládeže České republiky.

POUTNÍCI